

TNO-rapport

www.tno.nl

T
F

1 |
Jaarverslag proefdierdeskundige
Verslagjaar 2010

Datum 11 mei 2011

Auteurs

Opdrachtgever TNO Raad van Bestuur

Projectnummer TNO

Studiecode TNO

Studiecode opdrachtgever

Status

Vorige versies

Aantal pagina's

Aantal tabellen

Aantal figuren

Aantal bijlagen

Aantal appendices

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belang-hebbenden is toegestaan.

© 2010 TNO

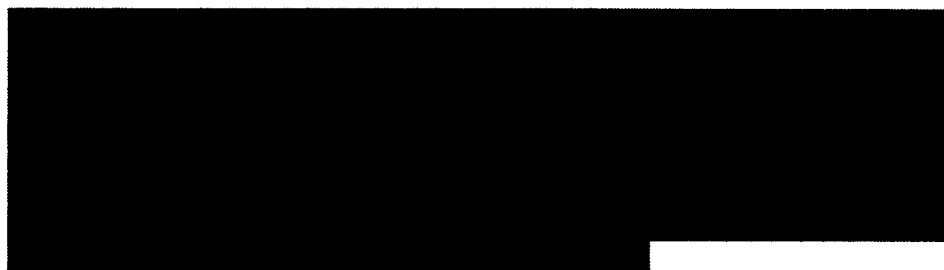
Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
1.1	Organisatie en inbedding	1
1.2	Reorganisatie	1
2	Werkzaamheden van de proefdierdeskundige.....	2
2.1	Toeziethoudende taken	2
2.2	Adviestaken	2
2.3	Beleid, kwaliteit en professionaliteit.....	3
2.4	Bevoegdheid en bekwaamheid	4
2.5	Scholing en nevenfuncties	4

1 Inleiding

TNO is vergunninghouder ex Artikel 2 van de Wet op de dierproeven (Wod) en heeft [REDACTED] aangesteld als proefdierdeskundige. [REDACTED] is belast met het toezicht op het welzijn van proefdieren en uitvoering van de overige taken die voortvloeien uit artikel 14 ex Wod. [REDACTED] brengt jaarlijks verslag uit van [REDACTED] werkzaamheden aan de vergunninghouder en aan de Voedsel en Waren Autoriteit, afdeling Centrale Handhaving Dierproeven (VWA-CHD). Dit jaarverslag is hier een weerslag van.

1.1 Organisatie en inbedding

De portefeuillehouder dierproeven binnen de Raad van Bestuur [REDACTED] voerde jaarlijks algemeen overleg met de proefdierdeskundige. De besproken zaken zijn in een verslag vastgelegd. Daarnaast is tussentijds overleg gevoerd met de staf van de Raad van Bestuur [REDACTED] en is periodiek overleg gevoerd met lijnmanagement en overige verantwoordelijke functionarissen van de betrokken locaties.

[REDACTED] vervulde het toezicht op de dierproeven en direct daarmee samenhangende werkzaamheden en contacten binnen en buiten de organisatie in [REDACTED] dienstverband [REDACTED]. In geval van langdurige afwezigheid van de proefdierdeskundige gedurende de vakantie is vervanging geregeld vanuit de Beroepsgroep Proefdierdeskundigen.

1.2 Reorganisatie

In het verslagjaar [REDACTED]

De proefdierdeskundige heeft het management geadviseerd inzake de vergunningen en het toezicht in het kader van de Wet op de dierproeven in de gewijzigde situatie.

2 Werkzaamheden van de proefdierdeskundige

2.1 Toezichthoudende taken

De proefdierdeskundige heeft toezicht gehouden op naleving van de Wet op de dierproeven middels inspecties en proces audits van de verschillende dierfaciliteiten, personen betrokken bij dierproeven, specifieke handelingen die in het kader van dierexperimenten zijn uitgevoerd en documenten die ten grondslag liggen aan de dierexperimenten. [REDACTED]

In de regel werd de wet op de dierproeven goed nageleefd en was het welzijn van de dieren goed geborgd. Incidenteel werden door de proefdierdeskundige geringe afwijkingen van de wettelijke eisen geconstateerd. Resultaten van de inspecties en audits zijn schriftelijk gecommuniceerd naar betrokken onderzoekers en hun management. Zij hebben naar tevredenheid actie ondernomen om incidenten op te heffen en processen te verbeteren. In verslagjaar 2009 is [REDACTED] aandacht besteed aan een betere afstemming tussen werkprotocollen en DEC aanvragen. In 2010 is het aantal afwijkingen tussen werkprotocol, studieplan en DEC aanvraag beduidend lager geworden. In 2011 zal de afstemming tussen werkprotocol en DEC aanvraag bij [REDACTED] punt van aandacht zijn.

De VWA-CHD heeft in 2010 5 maal een inspectiebezoek gebracht, verdeeld over de verschillende faciliteiten. De proefdierdeskundige heeft deze bezoeken begeleid, nabesproken met de inspecteur en de inspectieverslagen opgevraagd. Naar aanleiding van een inspectiebezoek bij een van de faciliteiten in het begin van het verslagjaar is een brief van bevindingen gestuurd waarin matig tot ernstige afwijkingen zijn geconstateerd. Deze afwijkingen hadden in de basis betrekking op gebrek aan onderlinge communicatie en eigen initiatief met als gevolg een toename in ongerief voor de betreffende dieren. De inspecteur heeft daarop nalevingshulp geboden en in een reactie heeft TNO maatregelen aangekondigd die zij per direct heeft doorgevoerd. Gezien de mate van de bevindingen is de vergunninghouder terstond door de proefdierdeskundige geïnformeerd. In het verdere verslagjaar zijn de inspecties naar tevredenheid verlopen. De algemene indruk van de VWA-CHD was hier 'voldoet aan het in de wet gestelde'.

2.2 Adviestaken

In het verslagjaar heeft de proefdierdeskundige gevraagd en ongevraagd advies gegeven over tal van dierproefgerelateerde zaken aan dierverzorgers en biotechnici, onderzoekers en management. Onderwerpen waren zeer gevarieerd. Daar waar de proefdierdeskundige zelf onvoldoende ter zake kundig was, heeft [REDACTED] contact gezocht met collega proefdierdeskundigen om te komen tot deskundig advies.

Enkele voorbeelden van onderwerpen waarover advies is afgegeven zijn:

[REDACTED] Het afnemen van staartbloed [REDACTED]

[REDACTED]

- Bijzondere omstandigheden tijdens transport van zwangere ratten om het welzijn van de dieren te optimaliseren.
- Mogelijke consequenties van een bij een van de proefdierleveranciers geconstateerde bacteriële besmetting waarvan TNO [REDACTED] proefdieren had ontvangen. In overleg met het management zijn [REDACTED] risico-gebaseerde maatregelen getroffen om kans op besmetting van de overige aanwezige dieren te minimaliseren.

[REDACTED]

2.3 Beleid, kwaliteit en professionaliteit

In het verslagjaar is de hernieuwde beroepscode voor proefdierdeskundigen, vastgesteld door de Beroepsgroep Proefdierdeskundigen van de NVP, en gebaseerd op de 4 pijlers transparantie, onafhankelijkheid, deskundigheid en professionaliteit gefinaliseerd en onderschreven. Deze beroepscode vormt de basis van de wijze waarop de proefdierdeskundige [REDACTED] werk binnen TNO uitvoert. Dat betekent onder meer dat [REDACTED] zich ook met niet-wettelijk voorgeschreven werkzaamheden op het gebied van dierproeven bezighoudt en de boodschap van de 3Vs in de breedste zin des woords uitdraagt:

- In het verslagjaar is de laatste hand gelegd aan de revisie van het TNO Dierproevenbeleid. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Deze aanbevelingen, variërend van verbeterde huisvesting voor cavia's tot de aanschaf van materiaal ter ondersteuning van training van medewerkers, zijn in 2010 geïmplementeerd. In navolging hierop zal in 2011 een hernieuwd en voor zover mogelijk op gebruik van alternatieven gebaseerd bijscholings- en trainingsprogramma voor biotechnici worden doorgevoerd.

- Bij [REDACTED] is een trendanalyse uitgevoerd [REDACTED] van daar uitgevoerde studies. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot het eerder genoemde advies m.b.t. bloedafname.
- In navolging op de in 2009 gestarte verbetering in kwaliteitscontrole van geleverde proefdieren, is in 2010 een dierenwelzijnsaudit uitgevoerd bij een van de grootste proefdierleveranciers van TNO. Naar aanleiding van de bevindingen zijn adviezen voor welzijnsverbeteringen gegeven, waarop follow-up plaats zal vinden.

[REDACTED] Het proces van aanvragen van een dierproef tot de juiste registratie ervan is verder geoptimaliseerd. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] De proefdierdeskundige heeft bijgedragen aan [REDACTED]

[REDACTED]

- Naast het stimuleren van verfijning van dierproeven binnen de eigen instelling, wordt ook de verspreiding van goede ideeën buiten TNO gestimuleerd. In 2010 hebben medewerkers van TNO twee prijzen op het gebied van alternatieven voor dierproeven ontvangen, te weten de Hugo van Poelgeestprijs voor de ontwikkeling, validatie en acceptatie van een dierproefvrij alternatief voor de oogirritatietest en de Prijs Alternatieven voor Dierproeven voor Biotechnici voor de verfijning van apparatuur benodigd voor inhalatoire toxiciteitstesten.

2.4 Bevoegdheid en bekwaamheid

In 2010 kreeg TNO [REDACTED] nieuwe medewerkers en stagiaires in dienst die betrokken waren bij dierproeven. [REDACTED] van hen volgden een stage in het kader van hun opleiding tot biotechnicus. De directe begeleiding van de stagiaires lag in handen van de manager van de dierfaciliteit, dan wel van een onderzoeker. De proefdierdeskundige heeft de vaardigheid en kennis van de stagiaires in samenspraak met de directe begeleider beoordeeld. De bekwaamheid van de nieuwe medewerkers m.b.t. het werken met proefdieren is vastgesteld en waar nodig is bijscholing aangeboden.

2.5 Scholing en nevenfuncties

De proefdierdeskundige heeft in 2010 deelgenomen aan de volgende bijeenkomsten:

[REDACTED]

De proefdierdeskundige was in het verslagjaar lid van [REDACTED]

[REDACTED]